

VARSINAIS-SUOMEN KÄRÄJÄOIKEUS
EGENTLIGA FINLANDS TINGSRÄTT

Sairashuoneenkatu 2-4
20100 Turku.
ko@oikeus.fi

21.3.2017

Lausuntopyyntö 25.1.2017 LVM082:00/2015, LVM/2302/03/2015

HUOMIOITA LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YKSITYISTIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Yleistä

Yksityistielain kokonaisuudistusta on odotettu jo pitkään, koska voimassa oleva laki on tullut voimaan jo vuonna 1963 eli perustuu pitkälti 1950-luvun olosuhteisiin. Useiden muutosten jälkeen laki on nykyisellään varsin sekava vaikka perusteiltaan yllättävänkin toimiva. Uudistamistarve on siten ilmeinen ja toivottu.

Peruseriaatteet

Lakiesityksen yleiset linjaukset tiekuntien toiminnan yksinkertaistamiseksi, tielautakuntien lakkauttamiseksi ja yksityistietoimituksen keskeisen aseman korostamiseksi ovat kannatettavia. Erityisesti tiekunnille esitetty mahdollisuus toimia omien sääntöjensä mukaisella tavalla on selkeä parannus nykytilanteeseen. Samoin lain selkeä otsikointi on lain ymmärrettävyyden kannalta hyvä asia.

Tiekuntien päätöksistä tehtävien valitusten osoittamista suoraan maaoikeuksiin on ehdotus, jota on tarpeen pohtia edelleen. Vaihtoehtona olisi valituksen tai käytännössä toimitushakemuksen tekeminen maanmittauslaitokseen, missä riita tai epäselvyys ratkaistaisiin tavanomaisessa yksityistietoimituksessa. Vaihtoehto olisi tavallisen tieosakkaan kannalta taloudellisesti edullisempi ja sisältäisi vähemmän kuluriskejä. Maanmittauslaitoksella on lisäksi maaoikeutta selkeästi paremmat tekniset ja toiminnalliset mahdollisuudet selvittää ja ratkaista tiekuntien toimintaan liittyviä epäselvyyksiä.

Tiekuntien päätöksistä tehtyjen valitusten osoittaminen suoraan maaoikeuksiin lisää maaoikeuksien työmäärää arviolta noin neljänneksen. Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa toimivan maaoikeuden toimialueella ovat tielautakunnat ratkaisseet kuntatiedustelun perusteella vuositasolla noin 20 valitusta. Tässä eivät ole mukana Ahvenanmaan jutut, joihin uudistuksella ei ole vaikutusta maakunnan oman yksityistielain takia.

Ehdotus aiheuttaa tienkäyttäjille lisäkustannuksia niiden asiakysymysten kohdalla, jotka aikaisemmin on käsitelty kuntien tielautakunnissa. Erityisesti tiekuntien päätöksiin kohdistuvien valitusasioiden osalta kustannusten ja kuluriskin voimakas kohoaminen on tieosakkaiden oikeusturvan toteutumisen kannalta ongelmallista.

Lakiehdotuksen 72 §:n mukainen, tiekunnan päätöksiin liittyvä muutoksenhaku-aika ja siihen liittyvä tiekunnan tiedoksiantovelvollisuus aiheuttaisi tiekuntien toiminnalle huomattavia vaikeuksia. Samoin päätösten lainvoimaisuuden toteaminen olisi vaikeasti tehtävissä.

Ehdotuksessa olevalle kunnan tai maakunnan perustamalle neuvonta- ja sovitteluelimelle on varmasti tarvetta. Toiminnan järjestämisen perustuminen vapaaehtoisuuteen ei kuitenkaan takaa toiminnan käynnistymistä ylipäätään eikä ainakaan yhdenvertaisesti koko Suomessa. Sovittelu- ja neuvontatoiminnan järjestämistapaa on syytä pohtia uudestaan. Samoin käräjäoikeuksissa noudatettavan sovittelumenettelyn soveltuvuutta yksityistieritoihin vaatii lisäselvityksiä.

Yksityiskohtaiset huomiot lakiehdotuksessa

Lakiesityksen yksityiskohtia on hyvä tarkistaa ja selkiyttää. Varsinais-Suomen käräjäoikeus viittaa lausuntoon kokonaisuudessaan Vantaan käräjäoikeuden lakiehdotuksesta antamaan lausuntoon. Mainitun lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa maa- ja metsäoikeusasioista vastaava käräjätuomari Elisa Mäntysaari ja maa- ja metsäoikeusinsinööri Kimmo Nevavuori. Lausunto on käsitelty käräjäoikeuden johtoryhmän kokouksessa 20.3.2017.

Yhteenveto

Lakiehdotuksesta esitettyjen yleisten ja Vantaan käräjäoikeuden antamien yksityiskohtaisten muutosehdotusten perusteella on ilmeistä, että eräiden keskeisten perusratkaisujen ja useiden yksityiskohtien hiominen vaatii niin paljon lisäselvityksiä ja aikaa, että tavoite lakimuutoksen voimaan saattamisesta vuoden 2018 alusta ei ole uskottava. Lakimuutoksen selkeästä tarpeesta huolimatta muutostarve ei ole niin kiireinen, että valmistelutyön laadusta olisi tingittävä. Valmisteluun olisi hyvä ottaa mukaan niin maanmittauslaitoksen, maa- ja metsäoikeuden kuin myös tienkäyttäjää edustavan Suomen tieyhdistyksen edustaja. Lain voimaan saattamisesta myöhemmin määrättävänä aikana ei aiheutuisi ongelmia yksityisteiden käyttäjille tai niiden toimintaa hoitaville viranomaisille.

Martti Juntikka
Laamanni
Varsinais-Suomen käräjäoikeus

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamo kirjaamo@lvm.fi
eeva.ovaska@lvm.fi
kaisa.kuukasjarvi@lvm.fi.